

Edith Bosch

Medailles zijn mooi. Maar het verhaal erachter is vaak nog mooier. Dat is zeker zo bij judoka Edith Bosch.

Edith wilde als meisje een ballerina worden en ook graag een 'echt meisje' zijn. Maar toen ze eenmaal was begonnen met ballet, stopte ze er al na acht weken mee. Ze vond het veel te keurig. Ze moest haar been steeds hoger optillen, maar zo hoog, dat kon toch niet? Edith was helemaal niet lenig, ze was zo stijf als een hark. En ze moest netjes en binnen de lijntjes dansen, te netjes voor de stoere Edith. Ze wilde actie.

Judo paste veel beter bij haar. Dat deden haar twee oudere zussen Karen en Suzan ook. Vanaf haar zevende stond ze op de judomat. Edith wilde wat haar zussen ook hadden. Haar oudste zus haalde de landelijke selectietraining, dus dan wilde zij dat ook.

Edith was een druk meisje, altijd bezig met van alles. Rustig in een hoekje spelen? Dat zat er niet in. Als ze – net als iedereen – weleens verdrietig was, zei haar vader tegen haar: 'Met huilen schiet je niks op'. Dat was natuurlijk ook zo, maar Edith had het idee dat ze perfect moest zijn.

Van jongs af aan was ze sterk. Haar lichaam was hard,

maar haar gedachten ook. Als kinderen iets lelijks tegen Edith zeiden, riep ze gewoon wat lelijks terug. Ze deed net of het haar niks deed. Op school was ze daarom ook niet heel populair. Ze maakte weleens ruzie met de juf en werd dan de klas uitgestuurd.

Edith vond het moeilijk om te zeggen of ze blij, verdrietig of boos was. Liever liet ze zich zien op de judomat. Ze wilde beter worden, de beste zijn. Dat zou haar pas een goed gevoel geven, dacht ze.

Edith was jongensachtig en zo zag ze er ook uit. Toen ze wat ouder werd kreeg ze ineens aandacht van jongens. Leuk, dacht Edith, maar ze wilde zich er niet door laten afleiden. Het ging haar erom nog beter te worden met judo.

Al op haar zestiende werd Edith wereldkampioen bij de junioren. Ze had veel talent. Maar misschien was ze wel in iedere sport goed geworden. Ze wist namelijk niet van ophouden. Edith wilde altijd meer, het moest beter. Dan zagen mensen haar tenminste op een leuke manier, dacht ze. Want ook al deed ze alsof mensen haar niet konden raken, ze vond het heel belangrijk wat anderen van haar vonden.

Judo was wie ze was, het was haar leven. En ze was er ook heel goed in. Al in 2000, op haar 20ste, deed ze mee aan de Olympische Spelen. Ze werd zevende. Dat moest beter. Vier jaar later, tijdens de Spelen in Griekenland, won ze zilver. Maar het voelde voor haar als een groot verlies. Ze had geen goud, ze had gefaald, vond ze.

Edith ging nóg meer haar best doen. Ze wilde dat alles perfect ging en was heel streng voor zichzelf. Ze kon de hele dag bezig zijn met één enkele judotraining! Dat begon al bij het opstaan. Even rustig op de rand van haar bed zitten. Die stijve spieren langzaam bewegen. Dan naar de weegschaal. Geen gram mocht ze boven de zeventig kilo komen, de gewichtsklasse waarin ze uitkwam. Dan een ontbijt maken. Zoveel gram kwark, zoveel gram muesli. Ze had altijd alles in huis, was goed voorbereid. Dan naar de training. Die moest altijd perfect zijn. Ze mocht van zichzelf geen moment verslappen.

Maar ze was ook streng voor vrienden en voor haar ouders. Alles stond in het teken van haar carrière. Als Edith op trainingskamp was en haar moeder belde, ging het over Edith. Zo vergat ze haar moeder zelfs eens te feliciteren op haar verjaardag... Verjaardagsfeestjes sloeg ze sowieso meestal over, ze moest altijd judoën. Haar ouders bleven lief voor haar, ook al was Edith dat dus niet altijd. Ze dachten dat dit erbij hoorde, dat dit topsport was. Als hun dochter maar gelukkig was.

Alle trainingen leverden ook veel op: in 2005 werd Edith wereldkampioen! Ook werd ze twee jaar op rij Europees kampioen. En drie jaar later, op de Olympische Spelen van 2008 in China, won ze weer een medaille, brons.

Toch was Edith helemaal niet gelukkig. Ze genoot niet van haar successen en vierde die ook niet. Niet haar wereldtitel, niet haar Europese titels en niet haar olympische medailles. Nee, Edith dacht direct aan het volgende toernooi dat ze moest winnen. Maar winnen maakte haar niet gelukkig. Sterker nog, ze had geen plezier meer in het judoën. En daardoor was ze ook niet aardig voor de mensen om haar heen.

NAAM:

Edith Bosch

GEB. DATUM:

31 mei 1980

GEB. PLAATS:

Den Helder

LENGTE: 1,83 m

Tijdens het WK in 2010 had ze dat voor het eerst ook zelf in de gaten. De halve finale en de wedstrijd om het brons verloor ze. Edith stapte van de mat. Als een robot. Ze was op, leeg vanbinnen. Wat is er aan de hand, dacht ze, waarom ben ik niet boos of teleurgesteld?

Niet veel later was Edith jarig. Ze werd 30 en vierde dat met haar vriend, vrienden en familie. Iedereen genoot van het gezellige feest, van de taart en de lekkere hapjes en drankjes. Behalve Edith. Ze vond er niks aan. Ze voelde geen geluk. Geen liefde. Niet bij haar vriend, niet bij haar familie, niet bij haar vrienden. Ze voelde helemaal niks.

Edith begreep dat ze hulp nodig had om weer blij te worden. Ze vond iemand die haar daarmee kon helpen, een coach. 'Om gelukkig te worden kom je er misschien wel achter dat je moet stoppen met topsport,' zei hij.

'Prima,' riep Edith. Ze had er álles voor over om weer gelukkig te zijn. Al haar medailles zou ze daar zo voor inleveren.

De coach praatte veel met haar. Edith kwam erachter dat ze al heel lang niet gelukkig was. Dat ze te veel bezig was om alles perfect te doen. Maar ze was niet perfect, niemand is dat. Het was moeilijk om dit over haarzelf te horen, maar toch had ze dat nodig om weer Edith te worden. Voorzichtig kwam de lach terug op haar gezicht. Langzaam veranderde ze, Edith werd lief en zorgzaam. Ze had interesse voor andere mensen en belde haar moeder weer om te vragen hoe het met haar ging. En ze knuffelde haar zussen en neefjes en nichtjes.

Zo kwam ook haar plezier in het judo terug. Edith wilde eigenlijk nog geen afscheid nemen van de sport waar ze zo goed in was, ze wilde nog één keer naar de Olympische Spelen. Tijdens de trainingen en wedstrijden

straalde ze. Ze genoot ervan. Van de houdingen, en van het uitdagen en vastgrijpen van haar tegenstanders. En zo kende ze na die lastige tijd misschien wel haar beste judoperiode. Ze werd twee keer achter elkaar Europees kampioen en won zilver op het WK!

Vlak voordat ze in 2012 naar Engeland vertrok voor de Olympische Spelen, kreeg ze kaartjes van familie en vrienden om haar succes te wensen. Haar moeder had een versje gemaakt. Ze schreef dat Edith van ver was gekomen en lang niet gelukkig was geweest. Dat zij dat als moeder ook wel had gezien. En dat ze trots op haar was. Trots op de judoka, maar meer nog op Edith als mens. En dat was voor Edith nu het allerbelangrijkste.

Op 1 augustus 2012 judode Edith de wedstrijd om de bronzen medaille op de Olympische Spelen. En ze won! Op de mat had ze haar oerkrachten laten zien. Ze hield van haar sport en was ook nog eens aardig, leuk en lief voor de mensen om haar heen. Ze had dan misschien geen goud gewonnen, maar ze was blijer dan ooit.

Marit Bouwmeester

Marit Bouwmeester kan heel goed zeilen. Ze is zelfs gekozen als beste van de hele wereld. Maar toen Marit nog op de basisschool zat, wilde ze helemaal niet de beste zeilster ter wereld worden...

Ze korfbalde, tenniste, zwom én zat op muziekles, dat vond ze ook allemaal leuk. Zeilen deed haar gezin alleen in de vakantie en in de weekenden. Haar drie jaar oudere broer Roelof werd fan van zeilen tijdens de Sneekweek, toen hij zag hoe zijn opa samen met zijn vader de boeien rondvoer.

Waar Roelof ging, was Marit ook. Marit volgde hem en op haar zevende mocht ze ook leren zeilen. Op het Pikmeer in Grouw. De vrijheid op het water vond ze heerlijk. En af en toe was het ook wel lekker om te ontsnappen aan haar ouders. Ze voer de hele plas over en niemand kon haar tegenhouden.

Ook zeilde ze al gauw haar eerste wedstrijd. Vooraan de startlijn lag ze nooit, ze was bang voor botsingen. Die vijftig bootjes bij elkaar, dat kon toch nooit goed gaan? Ik laat ze wel voor, dacht Marit, straks haal ik ze toch in. En dat gebeurde dan ook. Marit kwam als eerste over de finishlijn. Winnen vond ze een geweldig gevoel! In grote

wedstrijden kon Marit ook zo goed haar hoofd koel houden. Haar bootje sloeg nooit om.

Marit wist intussen heel goed wat ze wilde: de beste zeilster ter wereld worden. Alles moest wijken voor het zeilen. Ze trainde veel, ging op tijd naar bed, at gezond, en ging bijna nooit naar verjaardagsfeestjes van vriendinnen. Maar haar goede vriendinnen steunden haar. Net als haar familie.

Door de week moest ze natuurlijk wel naar school. Veel klasgenootjes snaptten dat zeilen niet. ‘Hoe ga je dan naar de wc op de boot?’ vroegen ze Marit. ‘Heb je er één in je boot?’ Nee, natuurlijk is er geen wc op de boot... Als Marit moet plassen op het water, gaat ze gewoon met haar billen bloot over de reling.

Marit werd steeds fanatieker en verliezen vond ze vreselijk. Zoals die keer dat ze met andere meiden knokte om een plek voor het Jeugd WK, helemaal in Zuid-Korea. Marit was pas zeventien en dacht: ik win heus wel, want dat is me eerder gelukt. Maar nota bene haar een jaar oudere zus Anneke, die ook goed kon zeilen, was haar te snel af.

‘Je hebt mijn plek afgepakt!’ zei ze woest tegen Anneke in de auto onderweg naar huis. Maar Anneke had de kwalificatiewedstrijd eerlijk gewonnen. Toen haar woede was gezakt, zei Marit: ‘Dit overkomt me nooit meer.’ En zo leerde Marit om nooit op te geven. Ze leerde om door te zetten als het misging. Iets wat ze later hard nodig zou blijken te hebben.

Haar broer Roelof en zus Anneke werden ook goede zeilers, maar zij hadden veel pech. Anneke is zelfs een keer overvaren door een motorboot en had zoveel last van haar nek dat ze moest stoppen met zeilen. Ook Roelof was een pechvogel. Hij was een van de beste zeilers ter

wereld en wilde graag naar de Olympische Spelen. Maar hij had veel last van zijn rug en moest ook nog twee keer geopereerd worden aan zijn hart. Dat vond Marit heel erg. Roelof had haar zoveel geleerd, maar zelf moest hij zijn grote droom laten gaan.

Zeilen is een zware sport, vooral als het hard waait. Marit had geluk, haar lichaam was wel sterk genoeg. Zij had ook een hele goede Engelse coach, die haar leerde hoe ze nóg meer moest winnen. Hun doel was om goud te winnen op de Spelen in Engeland in 2012. Dan zou ze 24 zijn.

Hij eiste veel van haar. Ze mocht niet zeuren als ze moe was. Maandenlang was ze weg van huis, voor belangrijke zeilwedstrijden in het buitenland. Uren trainde ze in de sportschool, totdat haar armen en benen zo sterk waren dat ze de harde wind beter kon bedwingen dan haar tegenstanders. Zo kon ze altijd haar boot rechthouden, ook in de harde wind, en ging ze sneller dan de rest.

Marit plaatste zich voor de Olympische Spelen, maar daar ging het mis. Marit won geen goud, maar zilver. Er was een meisje uit China dat beter was dan Marit. Op de wal feliciteerden mensen haar, daar snapte ze helemaal niks van. Ze had zo hard getraind, de tweede plek voelde als verliezen. Ze wilde het liefst wegkruipen. Ook haar coach was zwaar teleurgesteld.

Maar Marit zei tegen hem: ‘Over vier jaar word ik wel olympisch kampioen, in Brazilië.’ Hij dacht daar anders over. ‘Dat gaat je niet lukken, je bent niet goed genoeg,’ antwoordde haar coach. ‘Je bent misschien wel een snelle, maar geen slimme zeiler.’ En hij besloot daarna zelfs om haar grootste concurrent te gaan helpen...

NAAM:
Marit Bouwmeester
GEB. DATUM:
17 juni 1988
GEB. PLAATS:
Wartena
LENGTE: 1,77 m

Marit zakte door de grond en was ten einde raad. Hoe kon ze nog in zichzelf geloven als zelfs de coach dat niet deed!? Maar ze had leren doorzetten. En ze herinnerde zich dat ze op haar zeventiende iets met zichzelf had afgesproken: ik word de beste van allemaal. Marit had geleerd om nooit op te geven. En dat kwam nu heel goed van pas. Ze liet zich nu toch niet zomaar aan de kant schuiven?

Haar broer Roelof zei al snel: 'Ik ga je helpen.' En dat deed hij. Samen met een nieuwe coach die wél in Marit geloofde. Ze was extra gemotiveerd om te winnen. Ze zou haar oude coach een poepie laten ruiken, en naast een snelle, ook een slimme zeiler worden.

Vier jaar lang deed Marit er alles voor om nu ook de slimste te zijn. Ze woonde weken achter elkaar in Brazilië, vlakbij het water waar de Olympische Spelen gehouden zouden worden. Urenlang zeilde ze daar in de baai. De zon scheen fel. 's Middags ging ze naar de sportschool. En in de avond kookte ze een gezonde maaltijd en leerde ze over belangrijke dingen zoals de stroming op het water en de verschillende winden die er waaiden. En ze ging altijd op tijd naar bed.

Op 8 augustus 2016 was het zover. Het onderdeel zeilen in Rio de Janeiro was begonnen. De wind ging alle kanten op. Eerst was hij hard, dan weer zacht. Het was lastig. Maar Marit was voorbereid. Ze wist hoe ze slim met de wind moest omgaan. Ze lag vooraan op de startlijn, rondde als eerste de boeien en kwam als eerste over de finishlijn. Marit was een slimme zeiler geworden en al haar tegenstanders te snel af. Na zes zeildagen werd ze olympisch kampioen.

Marit was wél goed genoeg. Door nooit op te geven en in zichzelf te blijven geloven, was het haar gelukt om de allerbeste te worden. En iedereen juichte met haar mee.

Behalve haar oude coach natuurlijk. Die stond langs de kant met een chagrijnig gezicht toe te kijken.

Wat waren haar ouders trots. Ze huilden van blijdschap op het strand in Rio de Janeiro. ‘Een mooi moment om te stoppen met zeilen?’ vroegen haar ouders. Maar die hadden het mis. ‘Ik wil meer!’ riep Marit. ‘Eén keer winnen is niet goed genoeg. Nu ben ik de beste, maar dat wil ik ook blijven. Ik wil dat mijn tegenstanders van tevoren weten: ik kan alleen nog maar tweede worden, want Marit wint sowieso.’

Nu is Roelof als enige haar coach. En heeft ze een nieuwe droom: op de volgende Olympische Spelen in 2020 opnieuw goud winnen. Het talent heeft ze. Zelf zegt ze: ‘Ik geloof niet in talent, maar in heel hard werken en nooit opgeven.’ En stiekem hoopt Marit dat op deze manier de droom van Roelof toch nog een beetje uitkomt. Zodat hij dan maar als coach olympisch goud kan winnen.